

บทที่ 4

บทวิเคราะห์: ผลประโยชน์จากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสำรวจศึกษาภาคสนามทั้งหมด ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้ในระดับปฐมภูมิ (Primary Data) และใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วย สถิติทางการค้าระหว่างไทย – ลาว และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ผลการศึกษาวิจัยแบ่งออกได้เป็น 2 หมวด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

(1) การศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของ

(1.1) ข้าราชการระดับสูงของจังหวัดนครพนมซึ่งมีการดำเนินนโยบายและมาตรการทางการค้าตอบสนองต่อการทำงานของรัฐบาลไทย ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) เป็นหลัก

(1.2) พ่อค้ารายใหญ่ของจังหวัดนครพนม ติดต่อกำขายกับชาวลาวและชาวเวียดนาม โดยการส่งสินค้าข้ามท่าเทียบแพขนานยนต์เข้าไปยังพื้นที่ในแขวงคำม่วน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) เป็นหลัก

(1.3) เจ้าของร้านค้าเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่มแฟชั่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องสำอางค์ ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มสินค้าที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวลาวแน่นอน ต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) เป็นหลัก

(2) การศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของ

(2.1) ข้าราชการระดับสูงของแขวงคำม่วน ที่มีการดำเนินนโยบายและมาตรการทางการค้าโดยสนองตอบต่อรัฐบาลกลางของสปป.ลาว ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) เป็นหลัก

(2.2) เจ้าของร้านค้าซึ่งทำการค้าขายสินค้าที่มีความสำคัญระหว่างไทย – ลาว – เวียดนาม ประกอบด้วย เครื่องอุปโภคบริโภคและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) เป็นหลัก

(2.3) ผู้รับจัดการขนส่งสินค้า (Forwarding Agent) ผู้ที่ประกอบธุรกิจในด้านต่างๆ ของแขวงคำม่วนเหล่านี้ ถูกเรียกว่าเอเยนต์ขนส่งสินค้าทางเรือ ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) เป็นหลัก

(2.4) ประชาชนลาว (ชาวลาว) ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกิจการ เป็นหลัก ซึ่งจะต้องใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) เป็นหลัก

1. ผลการศึกษาหมวดที่ 1 (ฝ่ายไทย - จังหวัดนครพนม) (ตัวอย่างเครื่องมือแบบสอบถามชุดที่ 1
ปรากฏในภาคผนวก)

- a. ผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม คือ ชาวไทยที่ค้าขายในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย
เจ้าของร้านค้าเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่มแฟชั่น โทรศัพท์มือถือ เครื่อง
สังฆภัณฑ์ จำนวนแบบสอบถาม 21 ชุด
- b. ข้อมูลในแบบสอบถามแบ่งเป็น
  - i. ข้อมูลส่วนบุคคล (คำถามข้อที่ 1 – 7)
  - ii. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ 3 ระดับความคิดเห็น (ข้อ 1 – 18) ซึ่งแบ่งออกเป็น
    1. ข้อ 5 – 11 (AT5.11) กล่าวถึง ผลประโยชน์จากการสร้างสะพานข้าม
แม่น้ำโขงในด้านการท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง และระบบ
เศรษฐกิจระหว่างไทย – ลาว
    2. ข้อ 1 – 4 (AT1.4) กล่าวถึง ความนิยมในสินค้าไทย ซึ่งมีความ
เชื่อมโยงกับปริมาณการค้าขายสินค้าไทยในแขวงคำม่วนและการ
ส่งผ่านแดนเข้าสู่ประเทศเวียดนาม
    3. ข้อ 12 – 18 (AT12.18) กล่าวถึง สภาพทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าของ
จังหวัดนครพนม และแขวงคำม่วน
- c. การประมวลผลสถิติในชุดข้อมูลหมวดที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
  - i. สถิติเชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis) ประกอบด้วย ร้อยละ และ
ความถี่จะถูกนำมาใช้ในการอธิบายข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล เป็นสำคัญ
  - ii. สถิติวิเคราะห์ประเภท Likert Scale มี 3 ระดับความเห็น โดยกำหนดค่าคะแนน
สมมติเป็น 1 – 2 – 3 ตามลำดับ ถูกนำมาใช้สอบถามทัศนคติโดยภาพรวม
เกี่ยวกับผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน ความนิยมในสินค้าไทย และสภาพ
ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าและการลงทุนของจังหวัดนครพนม
  - iii. สถิติวิเคราะห์ประเภท T – Test ถูกนำมาใช้เพื่อสอบถามความเกี่ยวข้องของ
สัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร (กลุ่ม) เช่น การสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับ
ทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ในจังหวัดนครพนมในเรื่อง ผลประโยชน์
จากการสร้างสะพานข้ามน้ำโขงแห่งที่ 3 ประกอบด้วย ตัวแปรต้น (X) คือ
ทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ และตัวแปรตาม (Y) คือ ผลประโยชน์จาก
การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เมื่อกำหนดให้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่
0.05 (ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ 0.95 / ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95) ถ้าค่า
นัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบในครั้งนี้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้

ประกอบอาชีพต่างๆ มีความคิดเห็นว่าการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง เป็นต้น

- iv. สถิติวิเคราะห์ประเภท F – Test ถูกนำมาใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม ในทิศทางเดียว (One – Way) ในทางใดทางหนึ่ง เมื่อกำหนดให้ เป็นการทดสอบชุดข้อมูลรายได้ของผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ ซึ่งมีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน กับ กลุ่มทัศนคติในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ (1) ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าของจังหวัดนครพนม โดยกำหนดให้ ระดับรายได้ เป็นตัวแปรต้น (X) และกลุ่มทัศนคติในด้านต่างๆ เป็นตัวแปรตาม (Y) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่า ระดับรายได้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเป็นตัวแทนของผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ สะท้อนทัศนคติเกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง และนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่าผู้ประกอบอาชีพในด้านต่างๆ นั้น มีความคิดเห็นในด้านต่างๆ อย่างไรบ้างต่อการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เมื่อกำหนดให้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.95 / ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95) ถ้าค่านัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ระดับรายได้ที่แตกต่างกันส่งผลให้การแสดงทัศนคติในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันจริง

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในจังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล (ประชากรวิจัย) แบ่งออกเป็น เพศชาย 11 คน เพศหญิง 9 คน โดยพบว่าไม่มีการระบุเพศ 1 คน ทั้งหมดนี้มีสัญชาติไทย 20 คน และมีสัญชาติญี่ปุ่น 1 คน (มีการติดต่อค้าขายในฝั่งลาวเป็นประจำ) จากการสำรวจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีความถี่ในด้านช่วงอายุมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 46 – 50 ปี รองลงมา คือ ช่วงอายุ 26 – 30 ปี ตามลำดับ

จากการศึกษาโครงสร้างอาชีพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลประกอบอาชีพต่างๆ กันไป ดังต่อไปนี้คือ (1) เจ้าของร้านค้าปลีก จำนวน 6 คน (2) นักธุรกิจและเจ้าของ Trading จำนวน 2 คน (3) ลูกจ้าง / เสมียน / พนักงาน จำนวน 9 คน (4) ผู้ทำการค้าขายแดนในทะเบียนของพาณิชย์จังหวัด จำนวน 2 คน (5) ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 4 คน

ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลมี 5 ระดับ คือ (1) ไม่มีการศึกษา จำนวน 1 คน (2) ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน (3) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 6 คน (4) ระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน (5) ระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน

ระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูล มี 4 ระดับ คือ (1) ไม่มีรายได้ จำนวน 1 คน (2) รายได้ไม่ถึง 100,000 บาท / เดือน จำนวน 14 คน (3) รายได้อยู่ในช่วง 100,000 – 500,000 บาท / เดือน จำนวน 5 คน (4) อื่นๆ (รายได้ไม่แน่นอน) จำนวน 1 คน

แหล่งที่ซื้อสินค้ามาเพื่อการบริโภคหรือขายต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 แหล่ง) พบว่า มี 6 ประเภท คือ (1) ซื้อสินค้าจากโรงงานผู้ผลิตในกรุงเทพฯ จำนวน 6 คน (2) ซื้อจากผู้รับจัดการขนส่งที่นำไปขายในจังหวัดนครพนม จำนวน 4 คน (3) ซื้อจากตลาดและซูเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัด จำนวน 7 คน (4) ฝากเซลล์ไปนำสินค้ามาจากกรุงเทพฯ จำนวน 1 คน (5) เข้าไปตั้งซื้อสินค้าจากกรุงเทพฯด้วยตนเอง จำนวน 3 คน (6) อื่นๆ (ซื้อจากชุมชนในท้องถิ่น, มีคนมาขายต่อที่หน้าร้าน) จำนวน 5 คน

1.2 สถิติวิเคราะห์ Likert Scale : ทัศนคติเกี่ยวกับสะพานข้ามแม่น้ำโขง การค้า และชีวิตความเป็นอยู่

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
1. สินค้าไทยเป็นสินค้าที่ขายได้มากที่สุดในตลาด	61.9 13	33.3 7	4.8 1	2.650	0.489	เห็นด้วยมาก
2. สินค้าไทยเป็นสินค้าที่ขายได้มากที่สุดในตลาดเวียดนาม	9.5 2	14.3 3	61.9 13	1.389	0.698	เห็นด้วยปานกลาง
3. ชาวลาวนิยมสินค้าไทยเป็นอันดับหนึ่ง	76.2 16	19.0 4	4.8 1	2.714	0.561	เห็นด้วยมาก
4. ชาวลาวนิยมสินค้าซึ่งมีภาพยนตร์โฆษณาในรายการโทรทัศน์	52.4 11	38.1 8	4.8 1	2.500	0.607	เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาระดับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ มีผลรวมที่สรุปออกมาได้ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) ระดับทัศนคติเกี่ยวกับกลุ่มความนิยมในสินค้าไทย (คำถามข้อที่ 1 – 4) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 2.337 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.407 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าสินค้าไทยจะได้รับความนิยมในตลาดและเวียดนาม ซึ่งทำให้มูลค่าการขายสินค้าไทยในสองประเทศนี้อยู่ในระดับที่ดีขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีการตระหนักรู้ในตราหือของสินค้าไทย แสดงว่า ปฏิเสธสรรค์เชิงสัญลักษณ์ในตราหือของสินค้าไทยที่เสนอผ่านภาพยนตร์โฆษณาในรายการโทรทัศน์ไทยมีส่วนสำคัญต่อการสื่อสารทางการตลาดซึ่งจะทำให้อุปสงค์ที่มีต่อสินค้าไทยในตลาดและเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างมาก สอดคล้องต่อผลการศึกษาดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง การค้า

ไทย – ลาว ในบริบทของการครบวงจรทางวัฒนธรรม ซึ่งได้ข้อค้นพบจากการศึกษาว่า การสื่อสารทางการตลาดของสื่อสารสนเทศของไทยที่มีต่อการสร้างความตระหนักรู้ในตราयीหือ และสัญลักษณ์ของสินค้าช่วยทำให้สินค้าไทยเป็นที่รู้จักและจดจำได้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการแพร่กระจายสินค้าไทยในกลุ่มอินโดจีน

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
5. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ชาวเวียดนามซื้อสินค้าไทยมากขึ้น	33.3 7	33.3 7	19.0 4	2.167	0.786	เห็นด้วยมาก
6. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ชาวลาวซื้อสินค้าไปขายต่อให้เวียดนาม	28.6 6	23.8 5	33.3 7	1.944	0.873	เห็นด้วยปานกลาง
7. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ไทยเจริญมากกว่าลาวเจริญ	47.6 10	19.0 4	23.0 5	2.263	0.872	เห็นด้วยมาก
8. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ชาวเวียดนามเดินทางเข้าออกไทยมากขึ้น	47.6 10	28.6 6	14.3 3	2.368	0.761	เห็นด้วยมาก
9. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ไทยได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน	52.4 11	38.1 8	4.8 1	2.500	0.607	เห็นด้วยมาก
10. สะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ลาว / เวียดนามได้ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน	57.1 12	33.3 7	9.5 2	2.476	0.680	เห็นด้วยปานกลาง
11. เมื่อมีสะพานแห่งใหม่จะทำให้ลาวขึ้นต่อไทยมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ด้าน	33.3 7	33.3 7	33.3 7	2.000	0.837	เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาระดับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ มีผลรวมที่สรุปออกมาได้ดังต่อไปนี้ คือ

- (2) ระดับทัศนคติเกี่ยวกับกลุ่มประโยชน์จากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (คำถามข้อที่ 5 – 11) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.267 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.539 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ก่อให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ การค้า การคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว อย่างมากจริง แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเห็นว่าสะพานจะทำให้ประเทศได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาก แสดงว่า การเชื่อมโยงด้วยกระบวนการ โลจิสติกส์และซัพพลายเชนจากการสร้างสะพานไทย – ลาว แห่งใหม่

จะทำให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการค้าการลงทุนในลาวมีโอกาสที่ดีในการขยายขอบเขตของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระดับบุคคลและในส่วนรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
12. การทำมาค้าขายของคนไทยในจังหวัดนครพนมเปลี่ยนไป	33.3 7	52.4 11	14.3 3	2.190	0.680	เห็นด้วยมาก
13. การทำมาค้าขายของชาวลาวในแขวงคำม่วนเปลี่ยนไป	42.9 9	47.6 10	9.5 2	2.333	0.658	เห็นด้วยมาก
14. จังหวัดนครพนมกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งใหม่ของภาคอีสาน	33.3 7	47.6 10	14.3 3	2.200	0.696	เห็นด้วยมาก
15. ธุรกิจแขวงคำม่วนใหญ่โตมากยิ่งขึ้น	33.3 7	47.6 9.5	9.5 2	2.263	0.653	เห็นด้วยมาก
16. แขวงคำม่วนจะเป็นศูนย์กลางการค้าในลาวกลางและเวียดนาม	23.8 5	57.1 12	14.3 3	2.100	0.641	เห็นด้วยมาก
17. ชาวลาวในแขวงอื่นๆ และชาวเวียดนามจะติดต่อกับค้าขายกับแขวงคำม่วนมากยิ่งขึ้น	23.8 5	47.6 10	19.0 4	2.053	0.705	เห็นด้วยมาก
18. มาตรฐานการครองชีพของชาวคำม่วนจะดีขึ้น	19.0 4	71.4 15	4.8 1	2.150	0.489	เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาระดับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ มีผลรวมที่สรุปออกมาได้ดังต่อไปนี้ คือ

- (3) ระดับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องสภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน (คำถามข้อที่ 12 – 18) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.204 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.479 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า ธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วนมีเกณฑ์ที่จะต้องดีขึ้นกว่าเดิมค่อนข้างมากภายหลังจากที่ได้มีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้ว แสดงว่า นักธุรกิจและประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครพนมมีความคาดหวังว่าจังหวัดนครพนมจะได้รับผลประโยชน์จากการสร้างความเชื่อมโยงของเส้นทางขนส่ง จึงมีความหมายที่แสดงว่า จังหวัดนครพนมมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบหากทำการค้าแลกเปลี่ยนกันกับแขวงคำม่วน ปราบฏุกการณ์นี้เป็นไปตามสมมติฐานของทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ที่กล่าวถึง ความได้เปรียบทางการค้าจากการค้าระหว่างกัน

เมื่อสรุปผลการศึกษาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ในตราหือของสินค้าไทยที่เสนอผ่านรายการโทรทัศน์ไทยมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการยอมรับสินค้าในลาวและเวียดนาม เมื่อผนวกเข้ากับความร่วมมือทวิภาคีในกรอบของการค้าและเศรษฐกิจไทย – ลาว ตามแนวทางของนโยบายเสรีนิยมทางการค้า ซึ่งมีการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อการคมนาคมขนส่งที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนด้วยแล้ว ก็ยังจะเป็นการแสดงว่า รูปแบบการค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยวจากไทยสู่ลาวและเวียดนาม มีแนวโน้มที่ไทยจะได้ผลประโยชน์ร่วมกันโดยเน้นไปทางการค้าและการลงทุน เป็นสำคัญ

1.3 สถิติวิเคราะห์: ค่า T – Test เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลที่เป็นตัวแปร 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความความผูกพันระหว่างกันของข้อมูลที่มาจากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 ชุดข้อมูล ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่อยู่ในแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดแบบสอบถาม หากว่าค่าสถิติจากการทดสอบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนในชุดแบบสอบถามแต่ละชุดไม่มีความสัมพันธ์กัน หมายความว่า ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในเรื่องต่างๆ ที่ถูกถามนั้น ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยเลือกที่จะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ – ทักษะ / แหล่งที่ซื้อขายสินค้า (ความสะดวกในการซื้อสินค้า) – ทักษะ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ให้ข้อมูลกับระดับทักษะในเรื่อง (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพของธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน เพื่อทดสอบว่าทักษะของผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีความแตกต่างกัน จะสะท้อนความคิดเห็นในด้านต่างๆ เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แตกต่างกันจริงหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อาชีพของผู้ให้ข้อมูล	กลุ่มทักษะ	ค่า T - Stat.	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
เจ้าของการค้าปลีก	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.041	0.545	เจ้าของร้านค้าปลีก แสดงความเห็นด้วยว่า ไทยจะได้รับประโยชน์จากสะพาน และข้อมูลเกี่ยวกับทักษะมีความกระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.196	0.416	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.096	0.501	
นักธุรกิจ / เจ้าของ Trading	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.811	0.101	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะค่า T – Stat. มีค่ามากกว่า 0.05 และข้อมูลเกี่ยวกับทักษะมีการกระจาย
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.759	0.345	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.371	0.101	

อาชีพของผู้ให้ข้อมูล	กลุ่มทัศนคติ	ค่า T - Stat.	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
ลูกจ้าง / เสมียน / พนักงาน	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.903	0.515	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T - Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่างๆ มีการกระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.901	0.492	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.786	0.493	
กลุ่มผู้ทำการค้าชายแดน	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.811	0.303	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T - Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 และข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่างๆ มีการกระจายตัวกันออกไป
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.759	0.354	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.976	0.303	
อาชีพอื่นๆ (ทำงานที่เขื่อนน้ำเทิน)	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.028	0.247	เห็นด้วยอย่างยิ่ง ว่าไทยจะได้รับประโยชน์ จากสะพาน ในขณะที่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่างๆ มีการกระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.228	0.125	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.309	0.452	

ผลการศึกษาทั้งหมดนี้ ทำให้ทราบว่า (1) เจ้าของร้านค้าปลีก และ (2) ผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกันกับลักษณะการติดต่อไปมาหาสู่ใน สปป.ลาว แสดงความคิดเห็นในเชิงเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าไทยจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายหลังจากที่ได้มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแล้ว สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า อาชีพการงานของผู้คนที่มีความสัมพันธ์ต่อการค้าขายสินค้าไทย และการลงทุนใน สปป.ลาว มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทัศนคติในด้านต่างๆ ที่ให้ออกมาเป็นคำตอบ

ในขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการค้า เช่น ลูกจ้าง เสมียน พนักงานบริษัท รวมทั้งพ่อค้าชายแดน ซึ่งทำการส่งสินค้าไทยไปตามคำสั่งซื้อในลาวที่มีความแน่นอน แสดงความคิดเห็นว่า ไทย (พื้นที่โดยรอบจังหวัดนครพนม) ไม่น่าที่จะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น จากการสอบถามเพิ่มเติม มักจะให้คำตอบว่า กำลังซื้อของประชาชนลาวในพื้นที่ของแขวงคำม่วนมีไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับแขวงสะหวันนะเขตซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกับจังหวัดมุกดาหาร

1.3.2 จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่ซื้อขายสินค้าเพื่อการบริโภค และแหล่งที่ซื้อขายสินค้าของผู้ให้ข้อมูล เปรียบเทียบกับผลการศึกษาในเรื่องทัศนคติด้านต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพโดยทั่วไปของธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน เพื่อทดสอบว่า ความความสะดวกสบายในการสั่งซื้อสินค้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ไปกระทบต่อความคิดเห็นที่มีต่อการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ด้วยหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า

แหล่งที่ซื้อสินค้า เพื่อการบริโภคและ เพื่อการซื้อขายต่อ	กลุ่มทัศนคติ	ค่า T – Stat.	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
ซื้อจากโรงงานผู้ผลิต ในกรุงเทพฯ	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.882	0.720	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T – Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.653	0.481	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.297	0.630	
ซื้อจากผู้รับจัดการขนส่ง	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.353	0.836	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T – Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.427	0.554	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.552	0.861	
ตลาดและซูเปอร์สโตร์ ในจังหวัดนครพนม	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.421	0.437	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T – Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.501	0.433	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.790	0.327	
เข้าไปสั่งซื้อสินค้า ในกรุงเทพฯ ด้วยตนเอง	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.824	0.719	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T – Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.986	0.382	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.156	0.429	
อื่นๆ (สั่งซื้อสินค้าในชุมชน มีคนนำสินค้ามาเสนอ ขายที่หน้าร้าน)	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.359	0.415	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T – Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.981	0.312	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.734	0.492	

ผลการศึกษานี้ทำให้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งซื้อขายสินค้ากับทัศนคติในด้านต่างๆ สะท้อนให้เห็นว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติใดๆ ที่แสดงออกมาให้เห็นว่า ในระยะอันใกล้นี้รูปแบบการซื้อสินค้าของเจ้าของร้านซึ่งเป็นคนไทยและชาวลาวที่เข้ามาซื้อหาสินค้าในฝั่งไทยในบริเวณจังหวัดนครพนมจะไม่มีเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิม ซึ่งหมายความว่า รูปแบบการซื้อสินค้าที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้กำลังเป็นที่พึงพอใจของผู้ทำการค้าและผู้บริโภคชาวลาวที่อยู่แล้ว

ทั้งหมดนี้มีหมายความว่า ในทัศนะของเจ้าของร้านค้า ผู้ประกอบการค้า และผู้บริโภคชาวลาว บริเวณจังหวัดนครพนมตลอดจนชาวลาวในแขวงคำม่วน ก็ยังมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้

ประโยชน์จากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เพื่อการขนส่งสินค้าใดๆ ในระยะอันใกล้ ดังนั้น รูปแบบการตั้งชื่อ - ขายสินค้าไทยจึงยังไม่มีเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิม

1.4 สถิติวิเคราะห์: ค่า F – Test

การใช้เทคนิควิเคราะห์แบบ F – Test มีไว้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 กลุ่ม ซึ่งเรียกได้ในอีกชื่อหนึ่งว่า One – Way ANOVA (Analysis of Variance) เป็นวิธีทดสอบความแปรปรวนของตัวแปร 2 ตัวแปรซึ่งศึกษาจากข้อมูล 2 ชุด สถิติแบบ F – Test จะถูกนำมาใช้ในกรณีที่ข้อมูลเชิงปริมาณในระดับตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ซึ่งนับว่าเป็นข้อมูล 2 ชุด มีจำนวนข้อมูลไม่เท่ากัน เช่น การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูลกับทัศนคติในด้านต่างๆ (ที่มีค่าระดับคะแนนสมมติต่างๆ) ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

ผู้วิจัยนำเทคนิคการวิเคราะห์แบบ F – Test มาใช้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ทั้งหมดของผู้ให้ข้อมูล เปรียบเทียบกับ ระดับทัศนคติของผู้ให้ข้อมูล 3 ระดับ ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพของธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน ผลการศึกษาทั้งหมดมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

รายการ	กลุ่มทัศนคติ	ค่า F - Test	ค่า Significance (F – Prob.)	การแปลผลสถิติ
ระดับรายได้ / เดือน เฉพาะที่มีข้อมูล (1) ไม่มีรายได้ (2) น้อยกว่า 1 แสนบาท (3) 1 – 5 แสนบาท (4) อื่นๆ	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	1.0731	0.3868	ระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย ไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มทัศนคติทั้ง 3 กลุ่ม เพราะค่า ค่าันยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ค่า มากกว่า 0.05 เมื่อกำหนดให้ค่าันยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นที่ยอมรับได้คือ 0.05 แสดงว่า ผู้ที่มีระดับรายได้ในระดับเดียวกัน ไม่มีแนวโน้มที่จะแสดงทัศนคติในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ในทิศทางเดียวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.5549	0.6519	
	สภาพธุรกิจการค้าการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน	1.7242	0.1999	

ผลการศึกษาในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ทักษะคิดของผู้ให้ข้อมูลซึ่งมีอาชีพการงานและรายได้ที่แตกต่างกันนั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องใดๆ ในทิศทางเดียวกันกับทักษะคิดในด้านต่างๆ ของผู้ให้ข้อมูล แสดงว่า ความสะดวกสบายที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้มีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้วนั้น ไม่มีส่วนใดๆ ที่จะสนับสนุนต่ออาชีพการงานและรายได้ในอนาคต กล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ตามทักษะคิดของผู้ให้ข้อมูลนั้น ไม่มีอิทธิพลใดๆ ต่อรูปแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคตของผู้ประกอบการ นักธุรกิจ และผู้บริหาร

2. ผลการศึกษาหมวดที่ 2 (ฝ่ายลาว - แขวงคำม่วน) (ตัวอย่างเครื่องมือแบบสอบถามชุดที่ 2 อยู่ในภาคผนวก)

- a. ผู้ให้ข้อมูล คือ ชาวลาวที่ทำการค้าขายระหว่างแขวงคำม่วนและจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย เจ้าของร้านขายเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่ม และผู้ทำการค้าส่งสินค้าขนาดใหญ่ในลักษณะที่เป็นเอเยนต์ที่เป็นผู้รับจัดการขนส่งสินค้า ซึ่งมีแบบสอบถาม จำนวน 26 ชุด
- b. ข้อมูลในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น
  - i. ข้อมูลส่วนบุคคล (คำถามข้อที่ 1 – 9)
  - ii. ข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าไทย ประกอบด้วย ประเภทสินค้า สถานที่ซื้อสินค้าไปขายต่อ พฤติกรรมการสั่งซื้อสินค้า และเหตุผลในการสั่งซื้อสินค้าเพื่อขาย
  - iii. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ 3 ระดับความคิดเห็น (1 – 18) ซึ่งแบ่งออกเป็น
    1. ข้อ 5 – 11 (AT5.11) กล่าวถึง ผลประโยชน์จากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงในด้านการท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง และระบบเศรษฐกิจระหว่างไทย – ลาว
    2. ข้อ 1 – 4 (AT1.4) กล่าวถึง ความนิยมในสินค้าไทย ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับปริมาณการค้าขายสินค้าไทยในแขวงคำม่วนและการส่งผ่านแดนเข้าสู่ประเทศเวียดนาม
    3. ข้อ 12 – 18 (AT12.18) กล่าวถึง สภาพทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าของจังหวัดนครพนม และแขวงคำม่วน
- c. การประมวลผลสถิติในชุดข้อมูลหมวดที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
  - i. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ประกอบด้วย ร้อยละและความถี่ ซึ่งถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

- ii. สถิติวิเคราะห์ประเภท Likert Scale ซึ่งมี 3 ระดับความคิดเห็น (ระดับคะแนน สมมติ 1 – 2 – 3) ถูกนำมาใช้สอบถามทัศนคติในภาพรวมเกี่ยวกับผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน ความนิยมในสินค้าไทย และสภาพทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าและการลงทุนของจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน
- iii. สถิติวิเคราะห์ประเภท T – Test ถูกนำมาใช้สอบถามความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เช่น ทัศนคติของผู้ประกอบการในอาชีพต่างๆ เกี่ยวกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามน้ำโขงแห่งที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ (X) หมายถึง ทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ และตัวแปรตาม (Y) หมายถึง ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เมื่อกำหนดให้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ 0.95 / ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95) ถ้าค่านัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบในครั้งนี้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ มีความเห็นว่า โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง เป็นต้น
- iv. สถิติวิเคราะห์ประเภท F – Test ถูกนำมาใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม ในทิศทางเดียว (One – Way) ในทางใดทางหนึ่ง เมื่อกำหนดให้ เป็นการทดสอบชุดข้อมูลรายได้ของผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ ซึ่งมีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน กับ กลุ่มทัศนคติในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ (1) ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าของจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน โดยกำหนดให้ระดับรายได้ เป็นตัวแปรต้น (X) และกลุ่มทัศนคติในด้านต่างๆ เป็นตัวแปรตาม (Y) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่า ระดับรายได้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเป็นตัวแทนของผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ สะท้อนทัศนคติเกี่ยวกับทัศนคติในด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง และนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่าผู้ประกอบอาชีพในด้านต่างๆ นั้น มีความคิดเห็นในด้านต่างๆ อย่างไรบ้างต่อการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เมื่อกำหนดให้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.95 / ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95) ถ้าค่านัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบในครั้งนี้มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ระดับรายได้ที่แตกต่างกันส่งผลให้การแสดงทัศนคติในด้านต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างแท้จริง

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในแขวงคำม่วน

ผู้ให้ข้อมูล (ประชากรวิจัย) แบ่งเป็น เพศชาย 9 คน เพศหญิง 17 คน ทั้งหมดนี้มีสัญชาติลาวทั้ง 26 คน จากการสำรวจพบว่า ช่วงอายุของผู้ให้ข้อมูลที่มีความถี่มากที่สุด คือ ช่วงอายุ 31 – 35 ปี มีจำนวน 9 คน รองลงมา คือ ช่วงอายุ 36 – 40 ปี มีจำนวน 6 คน โดยพบว่า ประชากรที่มีอายุน้อย คือ ช่วงอายุ 20 – 25 ปี มีจำนวน 1 คน

จากการศึกษาโครงสร้างอาชีพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลประกอบอาชีพต่างๆ หลายอาชีพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลบางคนประกอบอาชีพมากกว่า 1 ชนิด ซึ่งเป็นเรื่องปรกติสามัญในสังคมชาวลาว เพราะสภาพเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง และรายได้จากอาชีพหลักอยู่ในเกณฑ์ที่น้อยกว่าระดับมาตรฐานการยังชีพ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้ คือ (1) เจ้าของร้านค้าปลีก จำนวน 18 คน (2) นักธุรกิจและเจ้าของ Trading จำนวน 3 คน (3) เกษตรกร จำนวน 3 คน (4) ผู้ทำการค้าในทะเบียนของแขวงคำม่วน จำนวน 9 คน (5) อาชีพอื่นๆ จำนวน 7 คน

ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลมี 4 ระดับ คือ (1) ไม่มีการศึกษา จำนวน 4 คน (2) ระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน (3) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 15 คน (4) ระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน

ระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูล มี 6 ระดับ คือ (1) ไม่มีรายได้ จำนวน 1 คน (2) รายได้ไม่ถึง 100,000 บาท / เดือน จำนวน 17 คน (3) รายได้อยู่ในช่วง 100,000 – 500,000 บาท / เดือน จำนวน 4 คน (4) รายได้อยู่ในช่วง 510,000 – 1,000,000 บาท / เดือน จำนวน 2 คน (5) รายได้มากกว่า 1,000,000 บาท / เดือน จำนวน 1 คน (6) อื่นๆ จำนวน 1 คน

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซื้อสินค้าไทยแต่ละครั้ง มีรายละเอียดดังนี้ คือ (1) น้อยกว่า 500 บาท จำนวน 3 คน (2) รายจ่ายอยู่ในช่วง 500 – 1,000 บาท จำนวน 3 คน (3) รายจ่าย 1,001 – 2,000 บาท จำนวน 1 คน (4) รายจ่าย 2,001 – 3,000 บาท จำนวน 2 คน (5) รายจ่าย 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 4 คน (6) มากกว่า 5,000 บาท จำนวน 9 คน (7) ระดับรายได้อื่นๆ จำนวน 4 คน

จากข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครั้ง / เดือนที่ใช้ในการสั่งซื้อสินค้า มีการศึกษาพบว่า ช่วงความถี่ที่มีการสั่งซื้อมากที่สุด คือ จำนวน 2 ครั้ง / เดือน สอดคล้องกับรูปแบบการข้ามแม่น้ำโขง ซึ่งพบว่า ชาวลาวส่วนใหญ่นิยมเดินทางข้ามแม่น้ำโขงมายังฝั่งไทย 15 วัน / ครั้ง จากการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรวิจัยกลุ่มนี้ที่มีต่อการเดินทางข้ามแม่น้ำโขงมายังฝั่งไทย คือ จำนวน 7.895 ครั้ง / เดือน และพบว่าคนทุกคนเคยเดินทางข้ามแม่น้ำโขงมายังฝั่งไทยด้วยกันทั้งสิ้น

จากการสอบถามด้วยคำถามที่ว่า ถ้ามีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้ว จะเดินทางข้ามแม่น้ำโขงมายังฝั่งไทยมากกว่าเดิม หรือไม่ คำตอบที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 23 คน ยืนยันว่าจะเดินทางข้ามมายังฝั่งไทยที่จังหวัดนครพนมมากขึ้น

ผลการศึกษาในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวลาวส่วนมากเล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เพราะมีวัตถุประสงค์ที่จะไปหาซื้อสินค้าในฝั่งไทยเพื่อไปบริโภคใน

ครัวเรือนเป็นหลัก แต่ความสามารถในการซื้อสินค้าไทยเพื่อการบริโภคของชาวลาวโดยทั่วไปยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เพราะมาตรฐานการยังชีพของผู้บริโภคชาวลาวยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ จากผลการศึกษาของ United Nation Development Program สรุปไว้ว่า ประชากรลาวมีฐานะยากจนที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ชลีสา รัตตสาร, 2549) นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านระดับการศึกษาของประชาชนที่ต่ำกว่ามาตรฐานอีกมาก

กล่าวโดยสรุป การพัฒนากระบวนการโลจิสติกส์ด้วยโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 3 นับได้ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทย – ลาว ให้มีความมั่นคงถาวรต่อไปในอนาคต เพราะมีปัจจัยพื้นฐาน คือ ปริมาณการสัญจรของผู้คนบนสองฝั่งจะมีการเดินทางข้ามพากันมากยิ่งขึ้น

2.2 รูปแบบการซื้อสินค้าไทยของชาวลาว

รายการสินค้าไทยที่ชาวลาวและพ่อค้าแม่ค้าลาวซื้อไปเพื่อใช้ในการบริโภคและเพื่อขายต่ออื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด) มีดังต่อไปนี้ คือ (1) เครื่องสำอาง / ของใช้ส่วนตัว จำนวน 21 คน (2) เครื่องใช้ในครัวเรือน จำนวน 16 คน (3) อาหารกระป๋อง / เครื่องดื่ม จำนวน 7 คน (4) ภาชนะหุงต้มและทำอาหาร จำนวน 7 คน (5) อาหารแห้ง จำนวน 7 คน (6) เสื้อสายเดี่ยว กระโปรงสั้น จำนวน 5 คน (7) เสื้อผ้าสำเร็จรูปแบบทันสมัย จำนวน 10 คน (8) กระเป๋าสะพายแฟชั่นและกระเป๋าสตางค์ จำนวนอย่างละ 4 คน (9) รองเท้าแฟชั่น จำนวน 8 คน (10) เครื่องประดับผม จำนวน 4 คน (11) เครื่องประดับเนื้อและเขี้ยวสัตว์ป่าจำนวนอย่างละ 1 คน (12) สินค้าอื่นๆ จำนวน 9 คน

แหล่งที่ซื้อสินค้าเพื่อการบริโภคหรือขายต่อซึ่งเป็นที่นิยมนั้น (ตอบได้มากกว่า 1 แหล่ง) พบว่ามีรายละเอียดดังนี้ คือ (1) ซื้อจากตลาดและซูเปอร์สโตร์ในจังหวัดนครพนม จำนวน 16 คน (2) ซื้อจากตลาดเช้า / ตลาดจีน / ตลาดเวียดนาม จำนวน 3 คน (3) ซื้อจากร้านค้าปลีกในตลาดและริมถนนในเมืองต่างๆ ของแขวงคำม่วน จำนวน 18 คน (4) ซื้อในรูปแบบอื่นๆ จำนวน 7 คน

รูปแบบการซื้อของกินของใช้ของไทย (ตอบได้มากกว่า 1 รูปแบบ) มีรายละเอียดดังนี้ คือ (1) ซื้อครั้งเดียวตอนที่ออกโฆษณาใหม่ๆ จำนวน 2 คน (2) ซื้อไม่บ่อยบ่อย จำนวน 3 คน (3) หมาดแล้วซื้ออีกเรื่อยๆ จำนวน 15 คน (4) ไม่เคยซื้อสินค้าไทยมาใช้เลย จำนวน 0 คน (แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลชาวลาวทั้งหมดเคยใช้สินค้าไทยมาก่อนแล้วทั้งสิ้น) (5) เหตุผลอื่นๆ 11 คน (ส่วนใหญ่มักจะตอบว่าซื้อแบบที่ชอบใช้ และซื้อแบบนั้น หรือยี่ห้ออื่นๆ เป็นประจำ และเกือบทั้งหมดซื้อเครื่องไทย (สินค้าไทย))

เหตุผลที่ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคของไทยนั้น (ตอบได้มากกว่า 1 เหตุผล) ประกอบด้วย (1) สินค้ามีคุณภาพดีและราคาถูก จำนวน 10 คน (2) สินค้าไทยมีประโยชน์ กินดี ใช้ดี จำนวน 15 คน (3) เชื่อว่าสินค้าไทยมีคุณภาพดีตามคำโฆษณาในรายการโทรทัศน์ไทย จำนวน 11 คน (4) เหตุผลอื่นๆ จำนวน 6 คน

2.3 สถิติวิเคราะห์ Likert Scale: ทักษะที่เกี่ยวข้องกับสะพานข้ามแม่น้ำโขง การค้า และชีวิตความเป็นอยู่

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
1. สินค้าไทยเป็นสินค้าที่ขายได้มากที่สุดในตลาดลาว	65.4 17	26.9 7	-	2.708	0.464	เห็นด้วยมาก
2. สินค้าไทยเป็นสินค้าที่ขายได้มากที่สุดในตลาดเวียดนาม	7.7 2	26.9 7	30.8 8	1.647	0.702	เห็นด้วยปานกลาง
3. ชาวลาวยินยสินค้าไทยเป็นอันดับหนึ่ง	61.5 16	19.2 5	11.5 3	2.542	0.721	เห็นด้วยมาก
4. ชาวลาวยินยสินค้าซึ่งมีภาพยนตร์โฆษณาในรายการโทรทัศน์	50.0 13	34.6 9	7.7 2	2.458	0.658	เห็นด้วยมาก

ผลรวมของค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาระดับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ สรุปได้ดังนี้ คือ

- (1) ระดับทัศนคติในกลุ่มความนิยมในสินค้าไทย (คำถามข้อที่ 1 – 4) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.390 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.477 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า สินค้าไทยได้รับความนิยมในตลาดลาวและเวียดนาม แสดงว่า มูลค่าสินค้าไทยในสองประเทศนี้มีแนวโน้มที่ดีขึ้นมากภายหลังจากที่ได้มีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้ว แสดงว่า ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ที่เกิดจากการนำเสนอตราสัญลักษณ์ของสินค้าไทยโดยภาพยนตร์โฆษณาในรายการโทรทัศน์ไทย และชาวลาวยินยที่จะชมด้วยนั้นก่อให้เกิดอิทธิพลต่อการรับรู้ในตราสัญลักษณ์ของสินค้าไทยและการยอมรับสินค้าไทยในโลกทัศน์ของชาวลาวย่างมาก แต่เนื่องจากรายการโทรทัศน์ไม่สามารถส่งไปถึงเวียดนามได้และด้วยความไม่สะดวกในการใช้เส้นทางขนส่งมายังไทย ทำให้ชาวลาวยังรู้สึกว่าสินค้าไทยเป็นที่นิยมในกลุ่มชาวเวียดนามไม่มากเท่าใดนัก

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
5. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ชาวเวียดนามซื้อสินค้าไทยมากขึ้น	34.6 9	26.9 7	11.5 3	2.316	0.749	เห็นด้วยมาก
6. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ชาวลาวซื้อสินค้าไปขายต่อให้เวียดนาม	34.6 9	53.8 14	3.8 1	2.333	0.565	เห็นด้วยมาก
7. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ไทยเจริญมากกว่าลาวเจริญ	46.2 12	30.8 8	11.5 3	2.391	0.722	เห็นด้วยมาก
8. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ชาวเวียดนามเดินทางเข้าออกไทยมากขึ้น	42.3 11	42.3 11	7.7 2	2.375	0.647	เห็นด้วยมาก
9. เมื่อมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงทำให้ไทยได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน	61.5 16	26.9 7	-	2.696	0.470	เห็นด้วยมาก
10. สะพานข้ามแม่น้ำโขง ทำให้ลาว/เวียดนาม ได้ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน	46.2 12	38.5 10	7.7 2	2.417	0.654	เห็นด้วยมาก
11. เมื่อมีสะพานแห่งใหม่จะทำให้ลาวขึ้นต่อไทยมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ด้าน	50.0 13	19.2 5	15.4 4	2.409	0.796	เห็นด้วยมาก

ผลรวมของค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น สรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

- (2) ระดับทัศนคติในกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 3 (คำถามข้อที่ 5 – 11) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.427 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.427 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นชาวลาวโดยส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ก่อให้เกิดผลดีมากต่อระบบเศรษฐกิจ การค้า การขนส่ง และการท่องเที่ยว แสดงว่า ชาวลาวแสดงการยอมรับว่าจังหวัดนครพนมและประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์จากการสร้างสะพานแห่งที่ 3 นี้ ในทุกๆ ด้าน เพราะว่าชาวลาวและชาวเวียดนามพึ่งพาสินค้าไทยและดำเนินการแลกเปลี่ยนสินค้ากับไทย ดังนั้น การสัญจรเข้า – ออก ไทย จึงจะมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ลาวและเวียดนามก็คาดหวังไว้สูงเช่นกันว่า ทั้งสองประเทศนี้จะได้รับความเจริญจากการร่วมมือกัน ในทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ดี ทศนคติและความคิดเห็นด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับหลักการของทฤษฎีเสรีนิยมทางการค้า (Liberal Trade Theory) ในประเด็นที่ว่า ลาวและเวียดนามยอมรับที่จะมีการร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกับไทย โดยหลักการต่างตอบแทนมากขึ้นตามแนวทางการดำเนินนโยบายทางการค้า และด้วยปัจจัยทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า กระบวนการโลกิซติกส์และซัพพลายเชนมีส่วนสำคัญต่อการเชื่อมโยงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าว เป็นไปตามสมมติฐานทั้งทางด้านอุปสงค์ – อุปทาน (Demand - Supply) ของทฤษฎีระบบโลก (World System Theory) จากการสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าสินค้าไทยที่ส่งออกไป หากอุปมาเปรียบกับคำอธิบายของทฤษฎีระบบโลกจะเห็นว่าสินค้าจากเมืองศูนย์กลางจะถูกส่งออกไปยังเมืองกึ่งบริวาร (Semi - Periphery) และเมืองบริวาร (Periphery) เช่น ในกรณีดังกล่าวนี้ สินค้าไทยถูกส่งออกไปยังเมืองท่าแขกของแขวงคำม่วน และมีนักธุรกิจลาวที่ประกอบการเป็นผู้บริหารจัดการขนส่งนำสินค้าไทยขนออกไปยังเมืองลาวบาวซึ่งเป็นเมืองชายแดนลาวที่ติดกับจังหวัดกวางบิ่งของเวียดนาม ต่อจากนั้น ชาวเวียดนามจะขนสินค้าไทยออกจากเมืองลาวบาวออกไปยังชายฝั่งตะวันออกที่ติดกับทะเลจีนใต้และไปสิ้นสุดระยะทางที่ทำเรือคานั่ง เป็นต้น

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย			
12. การทำมาค้าขายของคนไทยในจังหวัดนครพนมเปลี่ยนไป	46.2 12	26.9 7		2.632	0.496	เห็นด้วยมาก
13. การทำมาค้าขายของชาวลาวในแขวงคำม่วนเปลี่ยนไป	53.8 14	26.9 7	3.8 1	2.591	0.590	เห็นด้วยมาก
14. จังหวัดนครพนมกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจแห่งใหม่ของอีสาน	23.1 6	46.2 12	15.4 4	2.091	0.684	เห็นด้วยมาก
15. ธุรกิจในแขวงคำม่วนใหญ่โตมากยิ่งขึ้น	42.3 11	42.3 11	3.8 1	2.435	0.590	เห็นด้วยมาก
16. แขวงคำม่วนจะกลายเป็นศูนย์กลางการค้าในลาวกลาง และเวียดนาม	26.9 7	38.5 10	11.5 3	2.200	0.696	เห็นด้วยมาก
17. ชาวลาวในแขวงอื่นๆ และชาวเวียดนามจะติดต่อกับแขวงคำม่วนมากขึ้น	30.8 8	34.6 9	26.9 7	2.042	0.806	เห็นด้วยมาก
18. มาตรฐานการครองชีพของชาวคำม่วนจะดีขึ้น	50.0 13	34.6 9	7.7 2	2.458	0.658	เห็นด้วยมาก

ผลรวมของค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษาระดับความคิดเห็น สรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

- (3) ระดับทัศนคติในกลุ่มสภาพทั่วไปของธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน (คำถามข้อที่ 12 – 18) มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.320 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.483 แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า ธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นกว่าเดิมภายหลังจากที่มีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้ว ปรัชญาการณดังกล่าวมีความหมายว่า นโยบายทางการเมืองจากการตัดสินใจของคณะรัฐบาลในสมัยที่ผ่านมา เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้โคความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 นับได้ว่ามีความสำคัญต่อการยอมรับและการตระหนักถึงในความเหนือกว่าของไทยที่มีต่อลาวและโดยทัศนคติของลาวเกี่ยวกับความสำคัญของไทยที่มีต่อเวียดนามทั้ง โดยเศรษฐกิจและการเมืองของไทย อำนาจที่แสดงออกเหนือกว่าโดยอุดมการณ์ของทฤษฎีระบบโลก (World System Theory) ดังกล่าว ถูกเรียกว่าเป็น อำนาจการครอบครองความเป็นเจ้าทั้ง โดยการเมืองและเศรษฐกิจ (Economic and Political Hegemonic Power)

2.4 สถิติวิเคราะห์: ค่า T - Test

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ให้ข้อมูลกับระดับทัศนคติในประเด็นต่างๆ คือ (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพของธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม

เพื่อทดสอบว่าทัศนคติของผู้ที่ประกอบอาชีพที่ต่างกันจะสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แตกต่างหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษา พบว่า

อาชีพของผู้ให้ข้อมูล	กลุ่มทัศนคติ	ค่า T - Stat.	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
เจ้าของการค้าปลีก	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.412	0.456	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะค่า T - Stat. มีค่ามากกว่า 0.05 แต่ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติมีความกระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.910	0.474	
	สภาพธุรกิจการค้าและการลงทุนจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน	0.176	0.533	

อาชีพของผู้ให้ข้อมูล	กลุ่มทัศนคติ	ค่า T - Stat.	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผลสถิติ
เกษตรกร	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.221	0.686	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T - Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.758	0.411	
	สภาพธุรกิจการค้าและการลงทุน ในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน	0.460	0.303	
กลุ่มผู้ทำการค้าชายแดน	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.347	0.495	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T - Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจุกตัวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.351	0.557	
	สภาพธุรกิจการค้าและการลงทุน ในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน	0.492	0.639	
อาชีพอื่นๆ	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	0.119	0.275	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่า ค่า T - Stat. มีค่า มากกว่า 0.05 แต่ข้อมูล เกี่ยวกับทัศนคติมีความ กระจาย
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.244	0.494	
	สภาพธุรกิจการค้าและการลงทุน ในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน	0.653	0.153	

ผลการศึกษา พบว่า ชาวลาวทุกกลุ่มอาชีพไม่แสดงทัศนคติและความคิดเห็นใดๆ ที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ภายหลังจากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 แล้ว ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ความนิยมในสินค้าไทย ตลอดจน สภาพของธุรกิจการค้าและการลงทุนในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใดทั้งสิ้น

2.5 สถิติวิเคราะห์: F – Test

การใช้เทคนิควิเคราะห์สถิติแบบ F – Test เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม ซึ่งมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า One – Way ANOVA (Analysis of Variance) นับได้ว่าเป็นวิธีการทดสอบความแปรปรวนของตัวแปร 2 ตัวแปร ซึ่งเกิดขึ้นมาจากข้อมูล 2 ชุด ที่ถูกนำมาใช้ในกรณีที่ข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 2 ชุด ซึ่งมีจำนวนไม่เท่ากัน ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปร 2 ตัว เช่น การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ทั้งหมดของผู้ให้ข้อมูลเปรียบเทียบกับระดับทัศนคติในด้านต่างๆ ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

ผู้วิจัยนำ F – Test มาใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูลซึ่งมาจากอาชีพที่แตกต่างกัน กับ ระดับทัศนคติ 3 ระดับ ในประเด็นต่างๆ คือ (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 (2) ความนิยมในสินค้าไทย (3) สภาพของธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

รายการ	กลุ่มทัศนคติ	ค่า F - Test	ค่า Significance (F – Prob.)	การแปลผลสถิติ
ระดับรายได้ / เดือน เฉพาะที่มีข้อมูล (1) ไม่มีรายได้ (2) น้อยกว่า 1 แสนบาท (3) 1 – 5 แสนบาท (4) 5.1 แสนบาท – 1 ล้านบาท (5) มากกว่า 1 ล้านบาท (6) อื่นๆ	ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน	1.2771	0.3144	ระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย ไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มทัศนคติทั้ง 3 กลุ่ม เพราะค่า คำนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ค่า มากกว่า 0.05 เมื่อกำหนดให้ค่า คำนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นที่ยอมรับได้คือ 0.05 แสดงว่า ผู้ที่มีระดับรายได้เดียวกัน ไม่มีแนวโน้มใดๆ ที่จะแสดงทัศนคติในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ในทิศทางเดียวกัน
	ความนิยมในสินค้าไทย	0.9271	0.4852	
	สภาพธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนม	0.7162	0.5912	

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า อาชีพการงานและระดับรายได้ทั้งหมดของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับทัศนคติและความคิดเห็นในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการและผู้บริโภคนครพนมไม่เห็นด้วยเลยว่าการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงจะทำให้รูปแบบวิถีชีวิตของผู้อยู่ในชุมชนเมืองท่าแขก แขวงคำม่วนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากเท่าใดนัก สิ่งนี้สอดคล้องต่อผลการศึกษาที่เกิดกับกลุ่มผู้ประกอบการและผู้บริโภคนครพนม (แบบสอบถามชุดที่ 1) ที่ผ่านมา ซึ่งพบว่าผู้ที่อาศัยและทำการค้ากับชาวลาวในจังหวัดนครพนมไม่ค่อยเล็งเห็นถึงความสำคัญของโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เท่าใดนัก

ผลสรุปจากการใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาที่ผ่านมามีทำให้ทราบว่า (1) ทั้งผู้ประกอบการชาวไทยและชาวลาว รวมทั้งประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำโขงบริเวณจังหวัดนครพนม – แขวงคำม่วน ยังไม่ใช้ประโยชน์จากสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เท่าใดนัก (ผลได้จากการศึกษาด้วย T – Test / F - Test) แต่เมื่อพิจารณาถึงทัศนคติทั้งผู้ให้ข้อมูลที่เป็นชาวไทยและชาวลาวในแต่ละประเด็นจะพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วจะแสดงความเห็นด้วยค่อนข้างมากในทุกๆ กรณี ทั้งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สืบเนื่องมาจากโครงการก่อสร้างสะพาน ความนิยมในสินค้าไทย และสภาพโดยทั่วไปของธุรกิจการค้าในจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วน

สาเหตุที่ผลการศึกษาทั้ง T – Test และ F – Test ไม่สะท้อนให้เห็นว่า โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 จะมีผลประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนมและแขวงคำม่วนในทางใดทางหนึ่งนั้น เป็นเพราะว่า ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นความสัมพันธ์ในแบบทวิภาคี คือความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย – ลาว และ ลาว – เวียดนาม ในทัศนะของชาวลาว นอกจากนี้จากการศึกษาภาคสนามในพื้นที่ จังหวัดนครพนม – แขวงคำม่วน ยังพบว่า ลาว – เวียดนาม มีความสัมพันธ์ต่อกันในด้านการค้าผ่านแดนและการขนส่ง โดยพบว่า ลาวมีความได้เปรียบเวียดนามจากการค้าขายสินค้าไทยมาก ในขณะที่ลาวเสียเปรียบอย่างมากจากความสัมพันธ์ที่มีต่อไทยทั้งในด้านการค้าและการลงทุน

อย่างไรก็ดี ผลประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการสร้างความสัมพันธ์ไทย – ลาว – เวียดนาม ในครั้งนี้ คือ การไปมาหาสู่ระหว่างกัน การขนส่ง การค้า และการท่องเที่ยว โดยมีลาวเป็นประตูสู่เวียดนาม

ผลการศึกษาทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า นโยบายเสรีนิยมทางการค้า เป็นจุดเริ่มต้นในการนำสินค้าไทยเข้าไปสู่ลาว โดยมีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เป็นตัวการสร้างการจดจำในตรयीหือและทำหน้าที่สื่อสารทางการตลาดให้กับชาวลาว การยอมรับในความเหนือกว่าของไทยในทัศนะของชาวลาวทั้งโดยสินค้าไทยและระบบเศรษฐกิจ ทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึงอำนาจที่เหนือกว่าของไทยโดยการเมืองและเศรษฐกิจ ถ้ามีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เป็นตัวประสานประโยชน์ระหว่างไทย – ลาว – เวียดนาม ร่วมกันอีกทางหนึ่ง ก็นับได้ว่า กระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน จะทำหน้าที่ส่งเสริมผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจให้กับไทย ทั้ง การค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว ให้เพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัว ไทยจะเป็นประเทศที่ได้รับผลประโยชน์ทางการค้าสุทธิจากมูลค่าการค้าและการลงทุนตรงในเวียดนาม เพราะชาวไทยในจังหวัดนครพนมมีความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติกับเวียดนาม ประกอบกับ ชาวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้มีโอกาสไปท่องเที่ยวชายหาดและทะเลที่ทำเรือคาน้ำ ด้วยระยะทางที่สั้นกว่าการเดินทางไปเที่ยวชายทะเลที่จังหวัดชลบุรีและระยอง

สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์

1. ผลการศึกษาโดย Likert Scale ทั้ง 3 ระดับความเห็น แสดงให้เห็นว่า ลาวได้รับผลประโยชน์จากโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 เป็นอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบฝ่ายไทย – ฝ่ายลาว แล้วจะพบว่า ทัศนคติของฝ่ายลาวจะเหนือกว่าฝ่ายไทยเล็กน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ลาวสามารถทำการค้ากับเวียดนามได้มากขึ้นและมีความสะดวกมากขึ้นด้วย ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

(1) เมืองท่าแขกในแขวงคำม่วนมีการเชื่อมโยงกับลาวบาว (เขตเศรษฐกิจและการค้าชายแดนลาว – เวียดนาม) และไปเชื่อมโยงกับจังหวัด กวางบิ่งในเวียดนามต่อไป

- (3) พื้นที่ของเมืองท่าแขกในแขวงคำม่วนจะไปเชื่อมโยงกับเมืองสะหวันไซย แขวงสะหวันนะเขต และเชื่อมโยงกับถนนหมายเลข 9 ทางฝั่งตะวันออกของ สปป.ลาว ทะลุออกไปยังเวียตนาม โดยผ่านเมืองเว้ เมืองดองฮา และสิ้นสุดระยะทางบนถนนหมายเลข 9 ที่ท่าเรือดานัง ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือระดับโลกของเวียตนาม
- (3) พื้นที่ของเมืองท่าแขกในแขวงคำม่วนจะเชื่อมโยงกับถนนหมายเลข 13 เหนือ ขึ้นไปยังหลวงพระบาง และทะลุเข้าไปยังมณฑลยูนนาน
2. เวียดนามจะอาศัยลาวเป็นตัวกลางขนส่งสินค้าผ่านไทย นอกจากนี้ สภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการค้าและการลงทุนของแขวงคำม่วนจะดีขึ้นกว่าเดิมมาก ทักษะคิดในส่วนนี้ไม่ตรงกับทัศนคติของฝ่ายไทยเท่าใดนัก โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความเห็นว่า ไทยจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไม่มากเท่าใดนักในปัจจุบันนี้ ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ
- 2.1 ขนาดเศรษฐกิจของพื้นที่ของ สปป.ลาว ในส่วนนี้ยังเล็กมากและไม่เชื่อมโยงกับแขวงสะหวันนะเขตซึ่งอยู่ถัดลงไปทางตอนใต้เท่าที่ควร จากการทบทวนวรรณกรรม และผลการสำรวจในภาคสนาม พบว่า การค้าและการลงทุนของแขวงสะหวันนะเขตมีความเป็นเอกภาพและแยกตัวออกไปจากแขวงคำม่วนค่อนข้างมาก เศรษฐกิจระดับแขวงของแขวงสะหวันนะเขตจะเชื่อมโยงกับนครหลวงเวียงจันทน์ โดยไม่ผ่านไปยังแขวงคำม่วน
- 2.2 ผู้ประกอบการไทยที่ทำการค้ากับเวียดนามและผู้ประกอบการค้าของลาวทุกขนาดการคำนวณว่า ผลประโยชน์ทางการค้าและการขนส่งเกิดขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง เพราะเส้นทางการขนส่งกำลังได้รับความนิยมและนับเป็นการพ่วงถ่ายส่วนเกินผลิตของสินค้าไทยที่จะออกไปสู่เวียดนาม โดยการผ่านถนนที่เชื่อมน้ำเทิน 2 ซึ่งจะก่อสร้างให้แล้วเสร็จใน พ.ศ. 2551 เส้นทางการนี้จะนำสินค้าไทยออกไปสู่ ลาวบาว และตัดขวางออกไปสู่เวียดนามและสิ้นสุดระยะทางที่จังหวัดกว๋างบิ่ง ด้วยต้นทุนค่าขนส่งที่น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับเส้นทางตัดขวางถนนหมายเลข 9 (จังหวัดมุกดาหาร – แขวงสะหวันนะเขต) จึงนับว่าเป็นเส้นทางที่มีระยะทางสั้นที่สุดในภาคตัดขวางทั้ง 3 ประเทศ (ไทย – ลาว – เวียดนาม)
- ผลการศึกษาในส่วนนี้ตรงกับสมมติฐานทางทฤษฎีระบบโลกที่ว่าด้วยอุปสงค์และอุปทานในสินค้าและบริการของเมืองรอบนอกและเมืองกึ่งรอบนอก (Periphery, Semi - Periphery) ที่พึ่งพาหัวเมืองชั้นในซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ (core) หากเปรียบเทียบที่ตั้งของไทยและลาวกับเวียดนามจะพบว่า ลาวและเวียดนามพึ่งพาไทยโดยที่ไทยในฐานะเมืองศูนย์กลางจากระบบความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่ทราบข้อเท็จจริงมาก่อนเลยว่าเวียดนามพึ่งพาสินค้าไทยและเส้นทางการขนส่งผ่านลำน้ำโขงระหว่างลาว – ไทย มาก
3. จากผลการศึกษา T – Test พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติพอสมควร กล่าวคือ เจ้าของร้านค้าปลีก และผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ นั้น มีการติดต่อกับลาวอย่างสม่ำเสมอ และ

ประชากรวิจัยในกลุ่มนี้มีความเชื่อมั่นว่า โดยเฉพาะลาวนั้นจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างมาก ซึ่งเกินกว่าระดับการประเมินค่าของฝ่ายไทย

4. ประชากรวิจัยทั้งฝ่ายไทย – ลาว แสดงความคิดเห็นในระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน ในประเด็นที่ว่า ไทยและลาวต่างก็ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้วยกันทั้งสองฝ่าย ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ระดับความเจริญของเมือง แขวง จังหวัด และปริมาณการค้าของจังหวัด และแขวง แต่เมื่อพิจารณาผลการทดสอบค่าสถิติด้วย T – Test กลับพบว่า อาชีพ และแหล่งที่ซื้อสินค้าเพื่อการบริโภคและเพื่อการซื้อขายต่อนั้นมีความสัมพันธ์กับประเด็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ความพึงพอใจในสินค้าไทย และสภาพความเจริญของธุรกิจการค้าค่อนข้างน้อย ซึ่ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า จำนวนประชากรวิจัยที่ใช้ในการศึกษามีปริมาณน้อย

4. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depths Interviews) เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมากในการแจกแจงความถี่ด้วยการนับคำสำคัญๆ ที่พูดหรือเขียนซ้ำๆ กัน ภายในกรอบทฤษฎีและแนวความคิดทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย วิธีการที่นิยมกระทำกันมาโดยตลอด คือ การนับคำ (Word) และข้อความ (Statements) ที่มีนัยความหมายสำคัญซึ่งตรงกับประเด็นที่ศึกษา

หลักการสำคัญในการพิจารณาและวิเคราะห์คำและข้อความที่สำคัญ (ขจร ฝ่ายเทศ, 2548) คือ การแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็นตัวบท (เนื้อหาหลัก - Text) และบริบทที่เกี่ยวข้องของผู้ให้ข้อมูล (เนื้อหารอง และสภาพแวดล้อมในโลกทัศน์ของผู้ให้ข้อมูล - Context)

การนับคำ (Word) และข้อความ (Statements) ในงานวิจัยชิ้นนี้ อยู่บนพื้นฐานของการหาคำสำคัญที่สะท้อนถึงปรากฏการณ์ด้านการค้า การขนส่ง ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างสะพาน การไปมาหาสู่กัน การท่องเที่ยว และการเมืองระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังอาจหมายถึงประเด็นย่อยๆ ที่เกี่ยวกับ ระบบเศรษฐกิจและการค้า และวัฒนธรรมเศรษฐกิจ เป็นต้น ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นจำนวนและร้อยละตามที่ได้ปรากฏอยู่ในบทสนทนา (Dialogue) ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน บทสนทนาที่เกิดขึ้นนั้นถูกจำกัดขอบเขตให้อยู่ในแนวคำถามสัมภาษณ์ (Questionnaire) ที่เตรียมไว้เพื่อให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน เมื่อคำและข้อความใดๆ ที่ปรากฏซ้ำๆ กันเป็นจำนวนบ่อยครั้งก็ย่อมแสดงว่าความสำคัญในเรื่องหรือประเด็นนั้นๆ ของผู้ให้ข้อมูลย่อมมีมาก และเมื่อนับรวมความถี่ของเรื่องหรือประเด็นต่างๆ ของผู้ให้ข้อมูลทุกคนก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงข้อสรุปว่า ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ทั้งหมด มีทัศนคติเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 โดยให้น้ำหนักไปในเรื่องใดเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้เห็นข้อสรุปในเรื่องต่างๆ จากทัศนนะของข้าราชการระดับสูงและนักธุรกิจรายใหญ่

ระหว่างไทย – ลาว ในเดือนกันยายน - ตุลาคม พ.ศ.2549 ก่อนที่สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 2 (จังหวัดมุกดาหาร – แขวงสะหวันนะเขต) จะเปิดใช้งานได้ไม่กี่เดือน

ผู้วิจัยแบ่งรายละเอียดของการวิเคราะห์เนื้อหาในครั้งนี้ออกเป็น 2 ส่วน โดยแสดงรายละเอียดของข้อมูลไว้ดังต่อไปนี้ คือ

4.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (ฝ่ายไทย)

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน ข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว	มูลค่าการค้า และสินค้าที่ซื้อขาย	5 / 22	22.72
	รูปแบบการค้าและการลงทุนไทย – ลาว ที่ดีขึ้นกว่าเดิม	8 / 22	36.37
	ความสะดวกสบายในการเดินทาง (ไทยไปลาว, ลาวมาไทย, ไทยไป เวียดนาม, เวียดนามมาไทย)	4 / 22	18.18
	การลดต้นทุนค่าขนส่งชนิดต่างๆ	5 / 22	22.72
อำนาจทางเศรษฐกิจและการเมือง ของไทยที่มีต่อลาว	นโยบายการค้าชายแดน	6 / 25	24.00
	การตัดสินใจที่จะสร้างสะพาน	4 / 25	16.00
	บทบาทของรัฐบาลไทย	8 / 25	32.00
	ความร่วมมือที่ไทยมีให้แก่อลาว	7 / 25	28.00
อำนาจทางเศรษฐกิจ ของเวียดนามที่มีให้กับลาว	นโยบายการค้าชายแดน เวียดนาม – ลาว	5 / 23	21.74
	รูปแบบการค้าชายแดน เวียดนาม – ลาว	6 / 23	26.09
	บทบาทของรัฐบาลเวียดนามที่มี เหนือลาว	5 / 23	21.73
	ความร่วมมือและความช่วยเหลือ ที่เวียดนามมีให้แก่อลาว	7 / 23	30.43

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ความนิยมในสินค้าไทย	สินค้าไทยได้รับความนิยมสูงสุดในลาว	9 / 34	26.47
	สินค้าไทยได้รับความนิยมพอสมควรในเวียดนาม	5 / 34	14.71
	ชาวเวียดนามนำสินค้าไทยจากลาวไปขายต่อในเวียดนาม	4 / 34	11.76
	ชาวลาวซื้อสินค้าไทยโดยตราหมีห้อยที่ปรากฏในภาพยนตร์โฆษณาทางรายการโทรทัศน์ไทย	8 / 34	23.53
	ชาวลาวจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าไทยเพราะลาวขาดแคลน	4 / 34	11.76
	ชาวเวียดนามจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าไทยเพราะเวียดนามขาดแคลน	2 / 34	5.88
	ชาวเวียดนามซื้อสินค้าไทยเพราะชาวลาวไปให้คำแนะนำว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดี	1 / 34	2.94
	ชาวเวียดนามไม่ค่อยรู้จักตราหมีห้อยของสินค้าไทย	1 / 34	2.94
สภาพทั่วไปของการค้าและการลงทุน ในจังหวัดนครพนม ภายหลังจากการสร้างสะพานแล้วเสร็จ	ปริมาณการค้าของจังหวัดนครพนม – แขวงคำม่วนเพิ่มขึ้นมากหรือเล็กน้อย	5 / 26	19.23
	การค้าผ่านแดนจังหวัดนครพนม - แขวงคำม่วน – จังหวัดกวางบิ่งเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว	4 / 26	15.38
	รูปแบบการค้าของจังหวัดนครพนมจะเปลี่ยนไปจากเดิม	5 / 26	19.23

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
	นครพนมกลายเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจแห่งใหม่ของชายแดนไทย – ลาว	2 / 26	7.69
	นักธุรกิจไทยจะเดินทางเข้าไปติดต่อค้าขายกับเวียดนามได้อย่างสะดวกสบายมากขึ้นกว่าเดิม	3 / 26	11.54
	นักธุรกิจไทยไม่สนใจศักยภาพการเติบโตของการค้าและการลงทุนในแขวงคำม่วน แต่จะหันไปทำธุรกิจกับเวียดนามแทน	3 / 26	11.54
	ชาวคำม่วนจะเดินทางมาฝั่งไทยเพื่อจับจ่ายซื้อของใช้กันมากขึ้น	4 / 26	15.38
	ชาวเวียดนามจะเข้ามาติดต่อค้าขายกับชาวไทยได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านชาวลาว	3 / 26	11.54
	เทศบาลเมืองนครพนมจะขยายตัวออกไป	2 / 26	7.69
	นครพนมจะขยายตัวออกไปได้ต้องใช้เวลาหลายปี	2 / 26	7.69

บทสรุป: ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (ฝ่ายไทย)

- (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไทยจะได้รับมากที่สุด คือ การประสานประโยชน์ทางการค้า การลงทุนโดยตรงกับเวียดนาม รองลงมา คือ สินค้าไทยจะเข้าไปในลาวมากขึ้น การสัญจรไปมาระหว่างประชาชนทั้ง 3 ประเทศจะค่อยๆ เพิ่มขึ้น รูปแบบการค้าโดยส่วนใหญ่จะเป็นการค้าผ่านแดนที่จังหวัดนครพนม โดยมีจุดหมายปลายทางที่เวียดนาม

- (2) ปริมาณสินค้าไทยที่นำเข้าสู่ลาวอาจเพิ่มขึ้นไม่มาก แต่ปริมาณสินค้าไทยส่วนใหญ่จะถูกส่งต่อไปยังเวียดนาม
- (3) การลงทุนของนักธุรกิจไทยในแขวงคำม่วนไม่เพิ่มมากขึ้น トラบเท่าที่โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจในแขวงคำม่วนยังไม่ได้รับการยกระดับให้มีความสำคัญมากนัก
- (4) สินค้าไทยจะขายได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะเครื่องอุปโภคบริโภคซึ่งได้รับการยอมรับในคุณภาพจากชาวเวียดนามที่เคยซื้อใช้ เพราะผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลางซึ่งเป็นชาวลาวจะส่งเสริมมูลค่าการค้าสินค้าในกลุ่มนี้ผ่านแดนไทยไปสู่เวียดนามโดยระบบการกระจายสินค้าด้วยเส้นทางการขนส่งทางบกในลาวเอง จากผลการศึกษาพบว่า ชาวเวียดนามซื้อเครื่องนุ่งห่มแฟชั่นของไทยไม่มากนัก เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากรายการโทรทัศน์ไทยไม่ปรากฏในสังคมเวียดนาม และด้วยระยะทางที่ห่างไกลจากไทยมากโดยขาดการเชื่อมโยงเส้นทางการขนส่งที่ดีพอ ทำให้สินค้าประเภทนี้ไม่ค่อยได้รับความนิยม
- (5) ความสำคัญของจังหวัดนครพนมจะมีมากขึ้น เพราะเกิดความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความประสงค์จะทำการค้ากับเวียดนามซึ่งเลือกที่จะดำเนินการขนส่งผ่านด่านจังหวัดนครพนมมากขึ้น
- (6) ไม่มีข้อมูลใดที่บ่งชี้ว่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดนครพนมจะเปลี่ยนไปอย่างไร
- (7) มีความเป็นไปได้มากที่แขวงคำม่วนจะเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจของตนเองเข้ากับ ลาว บาว เมืองเว้ และจังหวัดกว๋างบิ่ง ในเวียดนาม
- (8) ในระยะสั้น ไทยได้รับผลประโยชน์จากการค้าผ่านแดนที่ส่งไปยังเวียดนามน้อย เพราะมูลค่าการค้าไทย – เวียดนาม ยังมีไม่มากนัก แต่ลาวจะได้ผลประโยชน์รวม 3 ด้าน คือ (8.1) ผลประโยชน์จากการสัญจรไป – มา ของชาวลาวในแขวงคำม่วนเพื่อซื้อขายสินค้าไทย ซึ่งยังมีระดับความต้องการสินค้าไทยน้อย (8.2) ผลประโยชน์จากการเป็นเมืองผ่าน ระหว่าง ไทย – เวียดนาม (8.3) ผลประโยชน์ที่ลาวจะได้รับจากการค้าขายสินค้าไทยในเวียดนาม
- (9) ในระยะยาว ไทยจะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นอันดับหนึ่งจากการค้าผ่านแดนและการลงทุนระหว่างไทย – เวียดนาม รองลงมา คือ การขยายปริมาณการค้าสินค้าไทยทุกประเภทที่เติบโตในประเทศลาวและส่งผ่านเข้าสู่เวียดนาม ปริมาณการค้าขายสินค้าไทยในเวียดนามจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก
- (10) ความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 คือ การดึงมูลค่าส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Surplus Value) ของประเทศเพื่อนบ้านจากการซื้อขายสินค้าไทยในลาวและเวียดนามกลับมาหาไทย เพราะมีแนวโน้มว่า สินค้าไทยจะเป็นที่ต้องการของทั้งสองประเทศนี้ นอกจากนี้โครงสร้างการลงทุนทางตรงของไทยที่จะส่งสินค้าไปยังเวียดนามมีมากขึ้นโดยการนำของชาวนครพนม เพราะการสืบทอดเชื้อสายชาวเวียดนามในจังหวัดนครพนม

4.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (ฝ่ายลาว)

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
ผลประโยชน์จากการสร้างสะพาน ข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยว	มูลค่าการค้าและสินค้า	8 / 25	32.00
	รูปแบบการค้าและการลงทุน เวียดนาม – ลาว	3 / 25	12.00
	ความสะดวกสบายจากการ เดินทาง (ไทยไปลาว, ลาวมาไทย, ไทยไปเวียดนาม, เวียดนามมา ไทย)	8 / 25	32.00
	การลดต้นทุนค่าขนส่งชนิดต่างๆ	6 / 25	24.00
อำนาจทางเศรษฐกิจและการเมือง ของไทยที่มีต่อลาว	นโยบายการค้าชายแดน	4 / 23	17.39
	การตัดสินใจที่รัฐบาลไทยจะ สร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3	5 / 23	21.74
	บทบาทของรัฐบาลไทยที่มีต่อ ลาว	5 / 23	21.74
	ความร่วมมือที่ไทยมีให้แก่ลาว	9 / 23	39.13

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
อำนาจทางเศรษฐกิจ ของเวียดนามที่มีต่อลาว	นโยบายการค้าชายแดน เวียดนาม – ลาว	1 / 12	8.34
	บทบาทของรัฐบาลเวียดนามที่มี เหนือลาว	2 / 12	16.67
	โครงการก่อสร้างที่มีความสำคัญ ต่อระบบเศรษฐกิจของลาว	6 / 12	50.00
	ความร่วมมือและความช่วยเหลือ ที่เวียดนามมีให้แก่ลาว	3 / 12	25.00
ความนิยมในสินค้าไทย	สินค้าไทยได้รับความนิยมสูงสุดในลาว	7 / 37	18.91
	สินค้าไทยได้รับความนิยมสูงสุดในเวียดนาม	1 / 37	2.70
	ชาวลาวนำสินค้าไทยจากลาวไป ขายต่อในเวียดนาม	7 / 37	18.91
	ชาวลาวซื้อสินค้าไทยโดยตรา ยี่ห้อที่ปรากฏในภาพยนตร์ โฆษณาทางรายการโทรทัศน์ไทย	6 / 37	16.22
	ชาวลาวจำเป็นต้องนำเข้าสินค้า ไทยเพราะสปป.ลาวขาดแคลน	5 / 37	13.51
	ชาวเวียดนามจำเป็นต้องนำเข้า สินค้าไทยเพราะประเทศ เวียดนามขาดแคลน	5 / 37	13.51
	ชาวเวียดนามซื้อสินค้าไทย เพราะว่าชาวลาวให้คำแนะนำว่า เป็นสินค้าที่มีคุณภาพดี	4 / 37	10.81
	ชาวเวียดนามไม่ค่อยรู้จักตรา ยี่ห้อของสินค้าไทย	2 / 37	5.40

ประเด็นหลัก (Statements)	ประเด็นย่อย (Key Words: Text and Context)	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
สภาพทั่วไปของการค้าและการลงทุน ในแขวงคำม่วน ภายหลังจากการสร้างสะพานแล้วเสร็จ	ปริมาณการค้าระหว่างจังหวัด นครพนม – แขวงคำม่วน จะเพิ่มขึ้น	6 / 50	12.00
	การค้าผ่านแดนระหว่างจังหวัด นครพนม - แขวงคำม่วน – จังหวัดกวางบิ่ง จะเพิ่มขึ้น	5 / 50	10.00
	รูปแบบการค้าของแขวงคำม่วน จะเปลี่ยนไปจากเดิมมาก	6 / 50	12.00
	แขวงคำม่วนจะกลายเป็นเมือง สำคัญทางด้านเศรษฐกิจระหว่าง ลาว – เวียดนาม	5 / 50	10.00
	นักธุรกิจไทยเดินทางเข้าไปติดต่อ ค้าขายกับเวียดนามได้อย่าง สะดวกสบายมากกว่าเดิม	6 / 50	12.00
	นักธุรกิจไทยทำการค้าและการ ลงทุนในแขวงคำม่วนมากขึ้น	4 / 50	8.00
	ชาวคำม่วนเดินทางมาฝั่งไทย เพื่อจับจ่ายซื้อของกันมากขึ้น	5 / 50	10.00
	ชาวเวียดนามเข้ามาติดต่อค้าขาย กับชาวไทยโดยตรง โดยไม่ต้อง ผ่านชาวลาว	5 / 50	10.00
	แขวงคำม่วนจะมีขนาดใหญ่โต มากขึ้น	4 / 50	8.00
	เมื่อสะพานสร้างเสร็จ แขวงคำ ม่วนจะเปลี่ยนโฉมหน้าไปโดยใช้ เวลาไม่กี่ปี	4 / 50	8.00

บทสรุป: ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (ฝ่ายลาว)

- (1) ในทัศนะของฝ่ายลาว ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ลาวจะได้รับ คือ ความสำคัญของไทยที่มีต่อลาว ในการสร้างเสริมระบบเศรษฐกิจของแขวงคำม่วนให้มากกว่าเวียดนาม
  - (1.1) การสัญจรไป – มา ของชาวลาวและชาวเวียดนามที่ต้องผ่านมาทางไทย ทำให้ความสำคัญของแขวงคำม่วนมีมากขึ้น
  - (1.2) การซื้อขายสินค้าไทยจะมีลักษณะเป็นการค้าขนาดใหญ่มากขึ้น เพราะมีการส่งสินค้าไทยผ่านแดนไปสู่เวียดนาม
  - (1.3) ผู้นำระดับแขวงและพ่อค้ารายใหญ่ของลาวมองว่า โฉมหน้าทางเศรษฐกิจของแขวงคำม่วนจะเปลี่ยนไป โดยที่แขวงคำม่วนจะได้รับการยกระดับความสำคัญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำเทิน 2 ที่กำลังจะแล้วเสร็จ และดัชนีที่ชี้วัดความเจริญของแขวงคำม่วน ซึ่งหมายถึง โรงแรม ภัตตาคาร และอื่นๆ ทั้งจากนักธุรกิจชาวไทยและชาวเวียดนามที่เข้าไปลงทุนในแขวงคำม่วนจะดีขึ้น
  - (1.4) ชาวเวียดนามจะเดินทางผ่านแขวงคำม่วนเพื่อไปท่องเที่ยวและติดต่อค้าขายกับไทยมากยิ่งขึ้น เพราะความสะดวกสบายจากการพัฒนาเส้นทางรถขนส่ง
- (2) ระบบเศรษฐกิจของแขวงคำม่วนจะใกล้ชิดกับแขวงสะหวันนะเขตมากขึ้น โดยกระบวนการไหลไป – มา ของสินค้าและบริการไทยที่นำเข้าไปจากไทยทั้ง 2 จุด
- (3) ความสำคัญของไทยในสายตาของเวียดนามจะมีมากขึ้น เพราะ (1) ชาวไทยจะไปท่องเที่ยวในเวียดนามมากขึ้น เมื่อผนวกกับการที่ชาวนครพนมมีเชื้อสายเวียดนามด้วยแล้ว ยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าเวียดนามจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของไทย โดยมองไปที่ชาวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีโอกาสเที่ยวทะเล และรับประทานอาหารทะเลสดๆ นอกจากนี้ จุดหมายปลายทางของถนนหมายเลข 9 และถนนสายอื่นๆ ในลาว จะไปสิ้นสุดที่ท่าเรือดานังซึ่งเป็นท่าเทียบเรือที่มีความสำคัญมากต่อเวียดนาม ส่วนจังหวัดกว๋างบิ่งของเวียดนามก็เป็นเมืองที่มีความสวยงาม
- (4) ผู้นำรัฐบาลลาวด้วยกันเองยังมองว่า ผลประโยชน์จากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 จะไปตกที่ไทยมากกว่าลาว เพราะจุดตั้งต้นของการค้าผ่านแดนของไทย – เวียดนาม ก็อยู่ที่ไทย ผลได้ทางการค้าก็ตกอยู่กับไทย นอกจากนี้ การลงทุนทางตรงจากไทยไปเวียดนามย่อมมีมากกว่าจากเวียดนามไปไทย ผลได้จากการลงทุนก็ตกอยู่ที่ไทย รายได้จากการค้าการลงทุนที่ไทยจะได้รับจะช่วยย่นระยะเวลาในการคืนทุนจากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 นี้ ส่วนลาว (ที่แขวงคำม่วน) จะได้รับผลประโยชน์จากการสัญจรระหว่างลาว – ไทย การค้าระดับเล็กลาว – ไทย และผลได้จากการขายสินค้าไทยผ่านแดน เวียดนาม – ลาว

4.3 บทวิเคราะห์ผลการศึกษาทั้งหมด

การวิจัยภาคสนาม เรื่อง การศึกษาการค้าไทย – ลาว ณ จุดที่มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 3 ในบริบทวัฒนธรรมเศรษฐกิจ ต้องการพยากรณ์แนวโน้มว่าการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 3 นั้น จะส่งอิทธิพลต่อรูปแบบทางการค้าของไทยในจังหวัดนครพนมและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งการค้าไทย – ลาว ที่ผ่านแดนเข้าสู่เวียดนามและในทางกลับกันด้วยในลักษณะอย่างไรบ้าง

จากการศึกษาวิจัย พบว่า หากมีการก่อสร้างสะพานจริง อำนาจทางเศรษฐกิจไทยจะมีเหนือลาว อย่างเห็นได้ชัดจาก (1) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไทยดึงดูดเข้าหาตนเอง (2) ความนิยมในสินค้าไทยที่มีเป็นอันดับหนึ่งในสังคมนลาว (3) ความเชื่อมโยงและการประสานประโยชน์ด้านการคมนาคมขนส่งจะเร่งปริมาณการค้าและการลงทุนทางตรงจากไทยไปสู่เวียดนามโดยผ่านลาวที่แขวงคำม่วนได้อย่างรวดเร็ว

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนี้ มาจากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ในฐานะที่เป็นตัวการเชื่อมโยงโลกทั้งใบ ในโลกแห่งการค้าและเศรษฐกิจทุนนิยมเข้าเป็นหนึ่งเดียว ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ เป็นทั้งแนวความคิดและทฤษฎี มีอานุภาพในการอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการโลกาภิวัตน์และซัพพลายเชนจากไทยสู่ลาวและเข้าสู่เวียดนาม เข้ากับการเพิ่มขึ้นของปริมาณการค้าและการยอมรับในคุณค่าจากตราฮือและรูปแบบแฟชั่นของสินค้าไทยซึ่งสามารถอธิบายได้จากอิทธิพลของปฏิสังสรรค์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactonism) การเชื่อมโยงของโลกาภิวัตน์มีความเข้ากันได้กับระบบเศรษฐกิจเสรีนิยมทางการค้าอย่างแนบแน่น เพราะเป็นตัวการที่สำคัญซึ่งก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจการค้าการลงทุน และยังเป็นตัวการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศต่างๆ ที่มีพรมแดนติดต่อกัน โดยการยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม (Cultural Changes) ให้มีความคล้ายคลึงกันมากยิ่งขึ้น (Homogeneous Culture) จากรูปแบบการบริโภคนิยม และการแต่งกาย เป็นสำคัญ

สื่อสัญลักษณ์ในตราฮือของสินค้าไทยที่ปรากฏบนบรรจุภัณฑ์ผ่านรายการโทรทัศน์ที่ส่งสัญญาณเข้าไปใน สปป.ลาว ได้อย่างบังเอิญ จะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชาวลาวมีความนิยมในสินค้าไทย มูลค่าการค้าเครื่องอุปโภคบริโภคของไทยในสังคมนลาวจึงมีค่าสูงที่สุด ประกอบกับ สินค้าไทยมีคุณภาพดีมากกว่าที่จะช่วยเร่งปฏิริยาให้สินค้าไทยมีความสำคัญในเวียดนาม อีกด้วย

อำนาจที่เหนือว่าในทางเศรษฐกิจและการเมืองของไทยที่มีต่อลาว (Economic AND Political Hegemonic Power) ทำหน้าที่เป็นปัจจัยหลักต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในของสปป.ลาว และดึงส่วนเกินทางเศรษฐกิจกลับสู่ไทย อำนาจดังกล่าวจะแสดงพลังเมื่อมีการก่อสร้างสะพานทั้งโดยอิทธิพลของนโยบายทางการเมืองไทย และโดยความต้องการสินค้าไทยในลาวและเวียดนาม อำนาจของไทยโดยคำอธิบายของทฤษฎีระบบโลก (World System Theory) จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าหากว่าไม่มีนโยบายการเปิดประเทศเพื่อทำการค้าของ สปป.ลาว ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 4 – ฉบับปัจจุบัน

ซึ่งเน้นนโยบายการค้าเสรี หรือ เสรีนิยมทางการค้ามาใช้เพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของชีวิตประชาชนพลเมืองลาว สิ่งที่เกิดขึ้นนี้นับได้ว่าเป็นโอกาสของไทยในการคิดโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้ากับสปป.ลาว ให้มีความจำเริญรุดหน้าต่อไป

สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 3 ในฐานะที่เป็นสื่อกลางของกระบวนการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มีพลังดึงดูดระบบเศรษฐกิจของแขวงคำม่วนกับประเทศเวียดนามเข้ามาหากันมากขึ้น ผลประโยชน์ส่วนหนึ่งจึงไปตกอยู่กับ สปป.ลาว ที่แขวงคำม่วน ในฐานะเมืองผ่านแดนจากเวียดนามไปไทย และจากไทยไปเวียดนาม โครงการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานชนิดต่างๆ และการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบก ในสปป.ลาว จะเกิดขึ้นตามมาอีกมากอย่างแน่นอน ดังเช่นในขณะนี้คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันกำลังปรึกษารื้อหรือกับผู้แทนรัฐบาลลาวถึงความเป็นไปได้ในการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านจังหวัดเชียงราย อีก 1 จุด เพราะเป็นจุดที่เชื่อมโยงภาคเหนือของไทยเข้ากับแขวงตอนเหนือของลาว เช่น แขวงหลวงน้ำทา และแขวงหลวงพระบาง เป็นต้น